

Drone@Fortiviteiten

Bij de tijd dat deze Newsflash bij jullie in de bus valt, hebben we de laatste editie van de Fortiviteiten alweer achter de rug. Het verslag van dit alles krijgen jullie in één van de volgende uitgaven.

De reden dat ik dit evenement alsnog even wil aansnijden is onze affiche met daarop een prachtige luchtfoto van het evenement die jullie uiteraard wel zullen hebben opgemerkt. Deze foto die hiervoor werd gebruikt is genomen met een drone, in dit geval een selfmade stukje hightech van een groep gepassioneerde vrienden die zichzelf en hun diensten profileren onder de naam RCWorx.

Mensen die interesse hebben in deze materie kunnen terecht via : www.rcworx.be

Hinkesproke 2014

Voor de derde keer op rij was de werkgroep Feest van de Freinetschool t'Hinkelpad opnieuw bij ons te gast voor hun jaarlijks wandeltheater Hinkesproke.

In het kader van de 100-jarige herdenking van 14-18 hadden ook zij deze keer een thema van de Grote Oorlog als leidraad voor het spektakel gekozen.

Het verhaal gaat als volgt:

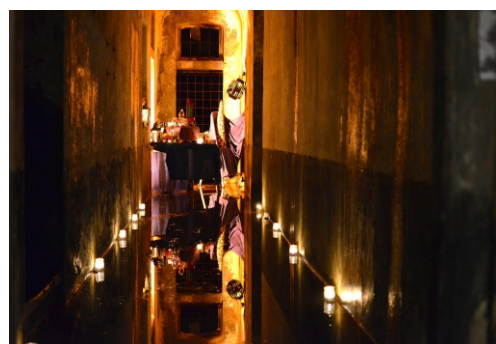
Een WOI frontsoldaat schrijft een brief aan zijn geliefde. Deze brief moet via vele omwegen en in stukken en brokken tot bij de bestemming geraken. De deelnemers kunnen helpen om deze brief bij zijn dierbare te krijgen, slagen zij hierin, dan wacht hen een mooi einde.

Kortom alweer een spectaculair gebeuren waarvan volgende foto's een getuige zijn.

Hinkesproke 2014

Mariekerke-Glider-2014

Een delegatie van SFB was opnieuw trouw op post tijdens de herdenking der gesneuvelden van het Glider ongeval op 17 september 1944 te Mariekerke.

De heer Jean-Pierre Casteels van het Vella Comité leidde opnieuw alles in goede banen en vanuit de gemeente Bornem was deze keer de burgervader zelf van de partij.

Al bij al wederom een serene herdenking die mede door een gedreven comité en een schare trouwe aanwezigen na al die jaren de tand des tijds hebben overleefd.

Fort History

De zoektocht naar informatie omtrent de geschiedenis van het fort en zowel de mensen die erin hebben verbleven als diegene die er omheen hebben geleefd is een onophoudelijk werk.

Zo waren wij al verscheidene malen te gast bij het Koninklijk Legermuseum in Brussel waar we zowel het eigen uitgebreide documentatiebestand als het opengestelde archief van Moscou hebben doorzocht.

Het zal nog een lang doch leerzaam werk zijn om alle vergaarde informatie te verwerken.

Je soussigné VERHAERT MATHIEU, entrepreneur, dem 157-159, rue Apollon, possédant le compte cheques-p offre d'exécuter moyennant la somme totale de VIL FRANCE les travaux et fournitures relatifs à l'is 2 groupes de pompage au Fort de BORNEM.

DESCRIPTION DES TRAVAUX.- Cette entreprise comprend et le placement de :

- 1°) 2 pompes à piston, à double effet, à graissage lente d'un débit horaire de 2000 litres
- 2°) 2 moteurs électriques à courant triphasé, 220 rotor en c.c., A.C. E.C. de 1/2 CV.-Les moteurs se corps des pompes même et la commande se fera par dales.-D'autre part, les pompes seront montées su sence existants, de façon à pouvoir se servir de de panne au courant électrique.
- 3°) 4 réservoirs hydrophores de 600mm. de ϕ x 20 cylindrique, complets avec vannes d'arrêt, mètre, soupapes de sûreté, etc.
- 4°) 2 contacteurs automatiques à pressio
- 5°) les connexions des réservoirs et c
- 6°) les conduites d'aspiration et de re
- 7°) les tuyaux galvanisés de 5/4" avec tous les
- 7°) les frais de transport et de main d

Délai : 4 à 5 jours après commande.

construction de réseaux en Q. et R.

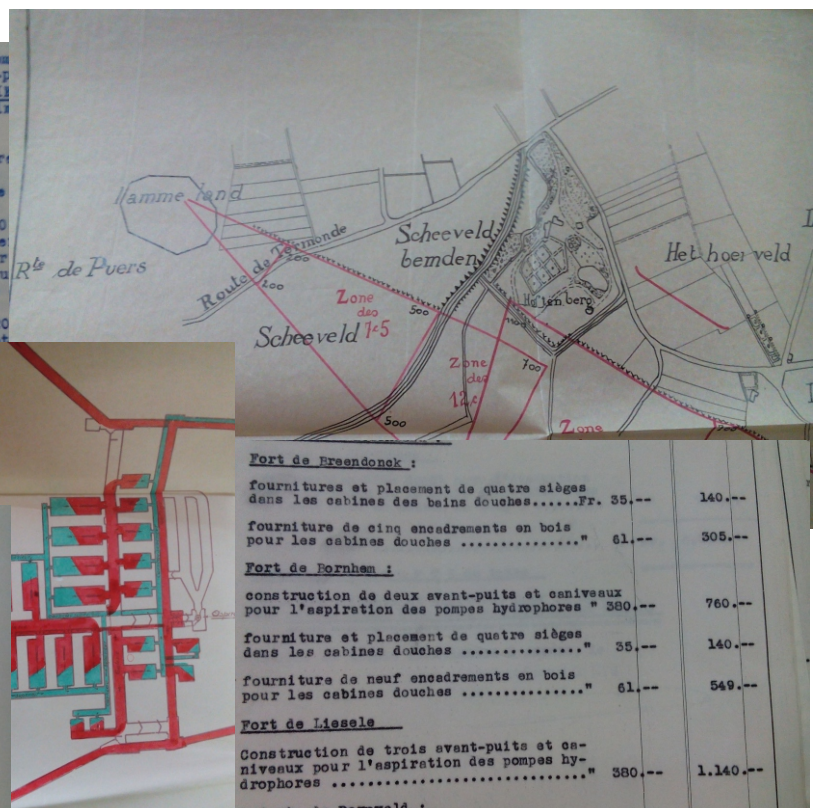
masque en T. pour faciliter la retrai-

e la digue Est.

Willebroeck, le 15 septembre 1914

Le Major

(Sé) LEBRUN

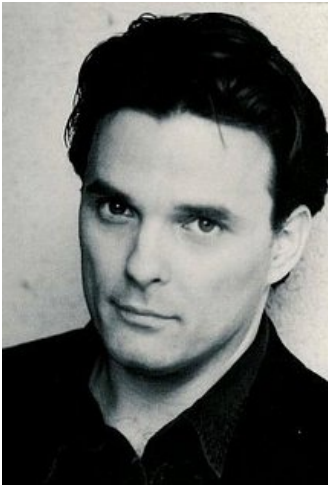
Maar dat ook lokale verhalen en dagboeken een schat aan informatie kunnen bevatten getuigt het Dagboek van pater Van Doninck dat momenteel in maandelijkse delen verschijnt op de WOI-website van de gemeente Bornem.

Van dag tot dag heeft hij hierin beschreven hoe hij het dagdagelijkse leven aanvoelde tijdens deze oorlogsjaren, ook een aantal gebeurtenissen aangaande het fort zijn hierin opgenomen.

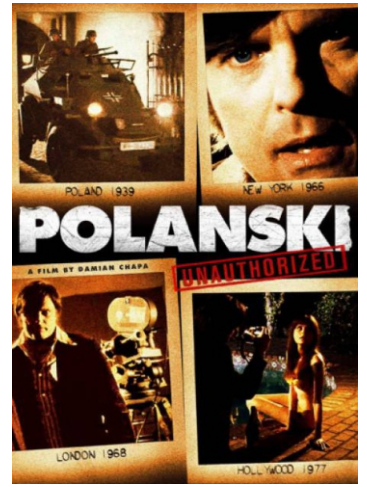
Dit verhaal volledig volgen alsook een uitgebreid deel andere WOI informatie omtrent Bornem tijdens de Eerste Wereldoorlog bekijken kan via: <http://www.wo1bornem.be>

Film@Fort

In het verleden werd het fort reeds meerdere malen als locatie voor film gebruikt. Zo hadden we in 2008 de Amerikaanse regisseur Damien Chappa op bezoek die bij ons verscheidene passages inblikte. Zijn film, *Polanski Unauthorized*, ging over het leven van de controversiële schrijver/filmmaker Roman Polanski.

Kort daarna kregen we opnieuw een aanvraag. Ditmaal van een tussenpersoon uit het Antwerpse die in opdracht werkte van de Italiaanse regisseur Alessio Liguori. Ook zij waren op zoek naar een geschikte locatie voor de opnames van hun prent *Report51*, een SF-film omtrent alien abductions.

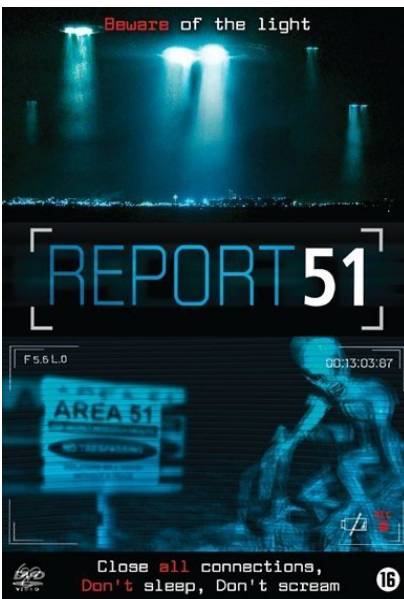
Een heel ander soort film en ook de opnames waren voor ons, op zijn zachtst uitgedrukt, vernieuwend. En dit is zeker niet negatief bedoeld.

Na een wat moeilijke start wegens luchthaven en transport perikelen kwamen de regisseur en zijn kleine crew bij valavond aan op het fort.

De opnames duurden gans de nacht en de bijhorende lichtflitsen alsook het gekrijs van de hoofdrolspeelster waren zo intens dat het SFB-team, dat vooraan de wacht hield, maar wat blij was dat het fort een beetje afgelegen is. Dit soort gebeuren in een meer bevolkte buurt was zeker en vast uitgedraaid op een bezoekje van onze geüniformeerde vrienden.

Als bij het ochtendgloren de rust weer was weergekeerd doken ook de SFB-ers onder de wol voor een welverdiende rust.

De periode van stilte omtrent dit project was in die mate lang dat we stilaan begonnen vrezen dat ook de regisseur ten prooi was gevallen aan een abduction. Als we plots een telefoontje kregen dat de film na Italië nu ook in première zou gaan op Belgische bodem.

De locatie voor dit gebeuren was een prachtig oud gebouw in Antwerpen, een initiatief van een groep filmfanaten die er onder de vzw Filmhuis Klappei regelmatig oud en nieuw filmwerk aanbieden.

Een delegatie van SFB trok dan ook richting Antwerpen om deze première bij te wonen.

Het genre van film maakte dat er niet echt sprake was van een bomvolle zaal, doch de ontvangst was er zeker niet minder hartelijk om.

Het fort kwam ruimschoots in beeld, de verhaallijn was voor ons leken in SF niet onaardig en de eindscène was fenomenaal gemonteerd. Kortom het werd alsnog een leuke filmavond.

Na een drankje en babbel nadien ging het weer richting Waasland, alweer een ervaring rijker.

Men@Work

Na het vrijmaken van de noordelijke tunnel in 2008 (Newsflash 1&2) was het even brainstormen hoe we de weer open gemaakte koepels opnieuw veilig, duurzaam en doordacht zouden afsluiten.

Inderdaad opnieuw afsluiten, daar de positie van de koepels dermate onveilig was voor de passanten dat een snelle oplossing zich opdroeg.

De eerste aan de beurt was de uiterst noordelijke koepel gelegen in de nabijheid van de walgracht en omgeven door toegangswegen voor de weekendhuisjes.

Daar dit de verst gelegen opening was vanuit het hoofdfront gezien was dit eveneens de meest belangrijke inzake circulatie van verse lucht in de tunnel. Evenwel noopte de nabijheid van de weekendverblijven tot een visueel aanvaardbare oplossing.

Uiteindelijk werd er geopteerd voor een lage cirkelvormige constructie bestaande uit open hekwerk panelen afgedekt met houten platen en asfalt.

Op deze manier is de luchtcirculatie gegarandeerd en is het hele object niet al te storend voor de omgeving.

Als tweede kwam de halfweg in de gang gelegen koepel aan de beurt.

De ligging inzake veiligheid was even cruciaal doch wegens zijn locatie bovenop een aarden dijk hadden we, wat het visuele betreft, hier wat meer speelruimte.

Hier werd uiteindelijk geopteerd om een constructie te bouwen geïnspireerd op de WOI-schuilplaatsen met de gekende golfplaten dekking.

De hoogte was hier niet van zo'n groot belang dus hebben we hiervan gelijk gebruik gemaakt om deze voldoende hoog te maken zodat we via deze koepel in de toekomst eveneens de gang kunnen betreden en/of verlaten.

De fotoreeks geeft een mooi overzicht van het tot stand komen van beide constructies.

Men@Work

Met het afdekken van beide koepels is onze gang quasi volledig klaar.
Het enige dat ons nog rest is een waterslot achteraan voor het onder controle houden van insijpelend water uit de walgracht en het al dan niet plaatsen van permanente ladders aan de koepels.
Wordt zeker vervolgd dus .....

Herstellen Toegangspoort

De toegang tot ons fort bestaat zoals bij de nabij gelegen forten uit een brug over de walgracht, gevolgd door een inschuifbaar brugdeel in de toegangshal met op zijn beurt gevolgd door een zware toegangspoort. Deze bestaat uit twee delen waarbij één der delen op zijn beurt nog eens tweeledig is. De smeedijzeren raamstructuur werd nog extra afgeschermd met dikke beplating met daarin enkel schietsleuven.

Het draaimechanisme is uitermate simpel doch doeltreffend. De poort heeft onderaan een verbrede voet met onderin een holte waar een bronzen schijf is in gemonteerd. Deze staat en draait op een in lood ingegoten plaat met daarop een stalen stud, waarbij een beugel bovenaan de poort overeind houdt. Door de jaren heen waren de stud's echter verroest en afgebrokkeld waardoor de verbrede voet op de studplaat was gezakt en de poort muurvast was komen te zitten. Bij één van de poortdelen was het zelfs zo erg dat de stud helemaal verdwenen was waardoor deze in de beugel was gaan hangen en de poort gevaarlijk was gaan overhellen. Hoog tijd voor actie dus.

Daar het manipuleren van dit soort gevaartes geen simpele onderneming is hebben we beroep gedaan op de ervaring en de hijsmaterialen van Rabot Montage uit Bornem, ondertussen één van onze vaste partners. Met behulp van een kraan werd het eerste (tweeledige) poortdeel opgetild tot de druk van de beugel was zodat deze alvast kon verwijderd worden. Vervolgens werd de hele poort opzij geplaatst. In tweede instantie werd de verbrede voet onderaan geïnspecteerd, waaruit bleek dat voor een accurate en degelijke herstelling deze best volledig los werd geslepen. De bronzen schijf, die veel minder onderhevig is aan erosie, was nog aanwezig en kon worden terug geplaatst nadat de holte een doorgedreven reinigingsbeurt het gekregen. De stud en studplaat waren in die mate aangetast dat een volledige vervanging de enige optie was. Na opmeting werd met behulp van een laser een nieuwe plaat gemaakt en ook een nieuwe stalen stud werd gedraaid. Alle nieuwe stukken werden ter plaatse gemonteerd en na een extra laagje vet tegen de vochtige omgeving werd de vleugel voor het eerst in jaren getest. Het is onwaarschijnlijk dat zo een zware poort zo makkelijk kan worden geopend en gesloten als het eenvoudige concept goed onderhouden is. Alweer een bewijs dat old school technologie best niet te onderschatten valt.

Op naar het tweede poortdeel zou ik zeggen .....

Puin ruimen à volonté

In wat oorspronkelijk een eindeloze opdracht leek te zijn komt stilaan een lichtpuntje aan het eind van de spreekwoordelijke tunnel. De hoeveelheid puin dat na bijna 10 jaar is geruimd is niet meer te bevatten. De tijd en mankracht die daarin is gespendeerd al evenmin.

En al weten we nu reeds dat de laatste loodjes in dit geval zeker het zwaarst zullen wegen toch houden we ons eraan om jullie ook nu nog een korte update te geven van de laatste verwezenlijkingen binnen deze topic (al was het maar een beetje om alle criticasters van toen de wind wat uit de zeilen te nemen)

Het lijkt mij dan ook meer dan op zijn plaats om als voorzitter hierbij nogmaals van harte een woord van dank te richten aan iedereen die sinds 2007 op zijn of haar manier een steentje heeft bijgedragen (of dikwijls eerder hebben weggedragen), en op die manier niet enkel hebben deel genomen aan dit avontuur maar het eveneens ten dele mede hebben geschreven .....

Bij deze nogmaals, DANK U WEL !!!